

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/51/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113227871
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2015:7113227871.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, v zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P. O. Box 41, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: Q. S., nar.: X.XX.XXXX, bytom: V. X, XXX XX S., občianka SR, o zaplatenie 1.876,98 € s príslušenstvom

rozhodol:

Žalobu zamietá.

Žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Žalobca je povinný zaplatiť trovy štátu vo výške 11 €, na účet Okresného súdu Košice I, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 8.10.2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 1.876,98 € a k zaplateniu zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne a úroku z omeškania vo výške 2,525 % ročne

- zo sumy 80,37 € od 20.5.2011 do 25.5.2011
- zo sumy 80,37 € od 20.6.2011 do 26.7.2011
- zo sumy 80,37 € od 20.7.2011 do 26.7.2011
- zo sumy 80,37 € od 20.8.2011 do 5.9.2011
- zo sumy 80,37 € od 20.9.2011 do 17.10.2011
- zo sumy 80,37 € od 20.10.2011 do 11.12.2011
- zo sumy 80,37 € od 20.11.2011 do 11.12.2011
- zo sumy 0,74 € od 12.12.2011 do 18.12.2011
- zo sumy 79,48 € od 20.1.2012 do 6.2.2012
- zo sumy 68,49 € od 20.2.2012 do 9.4.2012
- zo sumy 80,37 € od 20.3.2012 do 9.4.2012
- zo sumy 68,36 € od 10.4.2012 do 22.4.2012
- zo sumy 80,37 € od 20.4.2012 do 22.4.2012
- zo sumy 68,36 € od 23.4.2012 do 28.5.2012
- zo sumy 80,37 € od 20.5.2012 do 28.5.2012
- zo sumy 67,73 € od 29.5.2012 do 27.12.2012
- zo sumy 42,73 € od 28.12.2012 do 27.1.2013
- zo sumy 17,73 € od 28.1.2013 do 25.2.2013
- zo sumy 80,37 € od 20.6.2012 do 25.2.2013
- zo sumy 73,10 € od 26.2.2013 do 25.3.2013

- zo sumy 48,10 € od 26.3.2013 do 25.4.2013
- zo sumy 23,10 € od 26.4.2013 do 26.5.2013
- zo sumy 80,37 € od 20.7.2012 do 26.5.2013
- zo sumy 78,47 € od 27.5.2013 do 25.6.2013
- zo sumy 53,47 € od 26.6.2013 do 25.7.2013
- zo sumy 28,47 € od 26.7.2013 do zaplata
- zo sumy 80,37 € od 20.8.2012 do zaplata
- zo sumy 1.768,14 € od 24.8.2012 do zaplata

tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1.500 € odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1.500 € len 8,75 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.876,98 € do zaplata, ako aj k náhrade trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 10.12.2010 uzatvoril so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 1.500 € a žalovaná sa zaviazala splatiť ho v 42 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 80,37 € v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 5, napokon zaplatila len sumu 1.498,56 €. Vzhľadom k tomu, že bola v omeškani s úhradou splátky viac ako 3 mesiace, bolo jej doručené oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitej splatnosti úveru z dôvodu omeškania. Oznámenie o uplatnení tohto práva bolo žalovanej doručené dňa 7.8.2012. V súlade s § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 23.8.2012, kedy bola žalovaná povinná uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Celková suma dlhu žalovanej voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, t.j. sumu 1.876,98 €. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania s plnením svojich povinností, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty podľa článku XIV ods. 14.1 zmluvy vo výške 0,065 % denne tak, ako bolo uvedené vo výrokovej časti návrhu na začatie konania. Žalobca si uplatnil len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 2,525 % ročne zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov, výška úrokovej sadzby úroku z omeškania predstavuje rozdiel medzi sumou súčtom maximálnych prípustných sankcií podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a sumou uplatňovaných zmluvných pokút. Žalobca zaslal žalovanej viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím súdneho konania, na ktoré žalovaná nereagovala a okrem písomných upomienok bola opakovane vyzvaná na splnenie jej povinnosti formou zaslania krátkych textových správ, resp. pri telefonickom, prípadne osobnom kontakte.

Podaním zo dňa 2.1.2014 oznámilo občianske združenie OZ - Právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, Sofijská 13 vstup do konania na strane žalovanej. Podaním zo dňa 22.1.2015 súd vyzval žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu na predloženie ešte jedného návrhu s prílohami za účelom ich zaslania vedľajšiemu účastníkovi. Nakoľko žalobca na uvedenú výzvu súdu nereagoval, súd vyhotovil fotokópie návrhu s prílohami v počte listov 22.

Podaním doručeným súdu 9.6.2015 žalobca zobral svoj návrh v časti istiny vo výške 360 € späť a navrhol v tejto časti konanie zastaviť.

Uznesením č.k. 35C/51/2014-43 zo dňa 2.7.2015 súd konanie v časti o zaplata sumy 360 € zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.8.2015.

Podaním zo dňa 22.7.2015 vedľajší účastník oznámil vystúpenie z konania, nakoľko sa mu nepodarilo skontaktovať so žalovanou.

Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a na základe týchto zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 10.12.2010 bola uzatvorená medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej čiastku úveru (úverový limit): 1.500 €, splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť-deň v mesiaci): 42/19, mesačná splátka (vrátane úrokov): 80,37 €, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru): 3.375,54 €, RPMN za úver: 68,28 %, ročná úroková sadzba úveru: 70,01 %, priemerná RPMN za úver: 44,57 %, poskytnutá čiastka revolvingu: 790,84 €, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving+úroky za celú dobu čerpania revolvingu): 1.928,88 €, predpokladaná

RPMN úveru po poskytnutí revolvingu: 70,01 %, ročná úroková sadzba revolvingu: 76,21 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania: 9 % ročne. V bode 8.1 zmluvy sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi odplatu:

- a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 €
- b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 €, v prípade, ak bude žalovaný revolving poskytnutý.

V zmysle bodu 14.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. platných od 1.7.2010, v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru alebo jej časti, je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 23,725 % ročne).

Žalobca teda v konaní predložil k žalobe Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. v počte listov 2, platných od 1.7.2010 a ďalej oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.12.2010, kde boli uvedené rovnaké údaje ako v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí revolvingového úveru, kde bol navyše uvedený dátum prvej splátky úveru: 19.1.2011 a poslednej splátky úveru: 19.6.2014 a zároveň tam bolo uvedené číslo, na ktoré je potrebné splátky poukazovať spolu s variabilným symbolom. Predmetné oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi je podpísané iba žalobcom.

Z Karty klienta číslo Zmluvy XXXXXXXXXXXX súd zistil, že u žalovanej nominálna výška úveru predstavovala 3.375,54 €, dĺžka úveru: 42 (zrejme mesiacov), nominály celkom: 3.591,29 €, dátum žiadosti: 8.12.2010, poskytnutá čiastka: 1.500 €, dátum podpisu klientom: 8.12.2010, dátum vyplatenia: 10.12.2010, vyplatená čiastka vrátane revolvingov: 1.284,25 €, splatené: 1.498,56 €, zostáva doplatiť: 1.876,98 €. Ďalej tam bol uvedený poplatok rozhodcu: 112,50 € a poplatok právnikovi: 213,52 €, žalovaná pohľadávka: 1.876,98 €. Z uvedenej Karty klienta je zrejmé, že žalovaná začala s úhradami splátok dňa 19.1.2011, posledná platba je evidovaná dňa 19.7.2012. Zároveň súd zistil, že žalovaná už pri splátke č. 5 bola v omeškaní o 7 dní, ďalej pri splátke č. 6 o 38 dní, pri splátke č. 7 o 8 dní, pri splátke č. 8 o 18 dní atď..

Listom zo dňa 1.8.2012 žalobca oznámil žalovanej zosplatnenie vyššie uvedeného poskytnutého revolvingového úveru, nakoľko bola v omeškaní s úhradou splátok číslo: 17, 18, 19, kedy suma omeškaných splátok bola vo výške 241,11 €, aktuálne meškanie na najstaršej splatnej splátke je 74 dní. Zároveň ju žalobca upozornil, že v prípade ak sa dostane do omeškania s úhradou ktoroukoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a po splnení zmluvne dohodnutých podmienok bude si môcť žalobca uplatniť aj nároky na zmluvné sankcie. Žalovaná tým stratí výhodu splátok a celý dlh bude povinná splatiť naraz. Uvedená zásielka bola podaná na poštovú prepravu a prevzatá žalovanou dňa 7.8.2012.

Súd vyhodnotil vykonané dokazovanie jednotlivo, vo vzájomnej súvislosti na základe čoho právne vec uzatvoril nasledovne:

Niet pochýb o tom, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy upravenej zákonom číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách úč. do 31.12.2010, číslo zmluvy: XXXXXXXXXXXX, ktorý je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku v pomere špeciality.

Podľa ust. § 497 Obch. zák. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 502 Obch. zák. (1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Hlavný právny vzťah je však založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 258/2001 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože: normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Obč. zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi tromi zákonmi, prichádzajúcimi takto o úvahy (1. zákon o spotrebiteľskom úvere, 2. Občiansky zákonník, 3. Obchodný zákonník) panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Obč. zákonníka.

To znamená, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisoch k nemu.

Podľa § 879r veta prvá Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 1. júna 2014.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Občianske súdne konanie je konaním dôkazným, to znamená, že účastníka v konaní zaťažuje povinnosť tvrdenia a povinnosť na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo aspoň označiť dôkazy osvedčujúce ich pravdivosť. Dôkaznými prostriedkami v súdnom konaní sú v zmysle § 125 O.s.p. všetky prostriedky, ktorými možno zistiť skutkový stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov konania. To znamená, že ako dôkazný prostriedok nemôže súd použiť dohady, predpoklady, indície a podobne. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd nahromadením dostatočných podkladov vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Ak účastník nesplní svoju povinnosť predloženia dôkazov spôsobilých preukázať pravdivosť svojich tvrdení, dostáva sa do procesnej situácie neunesenia tzv. dôkazného bremena a súdu neostáva nič iné, len na okolnosti a skutočnosti, ktoré neboli riadne preukázané neprihliadať.

Súd na základe žalobcom predložených listinných dôkazov vzal do úvahy uzavretie zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.12.2010, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej sumu 1.500,- € a túto zmluvu následne súd právne vyhodnocoval a posudzoval.

V prvom rade súd vychádzal k predloženej karty klienta (žalovanej) a mal za to, že žalobca neposkytol žalovanej ním tvrdenú sumu 1.500,- €, ale iba sumu 1.284,25 €, na ktorú sumu žalovaná učinia úhrady vo výške 1.498,56 €.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách úč. do 31.12.2010 (ďalej len „citovaný zákon“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods.2 citovaného zákona, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Súd uvedenú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX podrobil sudcovskej kontrole s poukazom na ustanovenia zákona číslo 129/2010 Z.z. úč. do 31.12.2010 (t.j. účinného ku dňu uzavretia danej Zmluvy o revolvingovom úvere), kedy posudzujúc obsah danej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd dospel k záveru, že táto neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona a preto je podľa § 11 ods. 1 nutné ho považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje konečnú splatnosť úveru, kedy v zmluve bol uvedený len počet splátok 42, nie doba trvania zmluvy a zároveň termín konečnej splatnosti úveru nebol vôbec označený. Uvedené skutočnosti boli vyznačené až v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, avšak tento dokument nebol žalovanou podpísaný a teda nie je možné konštatovať, že tento bol doručený žalovanej a táto bola s ním oboznámená. Zároveň táto listina nie je súčasťou zmluvy a preto na ňu nie je možné nahliadať, že uvedené detaily o poskytnutom úvere sú obsahom zmluvy. Ďalej súd mal za to, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. 5), t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, kedy v zmluve je len jeden údaj o výške splátky 80,37 € (vrátane úrokov) mesačne a teda z toho je nutné konštatovať, že táto mesačná splátka zahŕňa istinu, ako aj ďalšie poplatky v podobe úroku a tak je nutné konštatovať, že uvedený údaj nie je špecifikovaný tak, ako zákon vyžaduje.

Ďalej súd dospel k záveru, že zmluva síce obsahuje ročnú úrokovú sadzbu úveru 70,01 % resp. ročnú úrokovú sadzbu revolvingu 76,21 %, avšak túto pre rozpor s dobrými mravmi súd považoval za neplatnú. Pri posúdení primeranosti dojedanej výšky úroku treba prihliadnúť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou, obvyklou praxe peňažných ústavov.

Súd zistil, že priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk pri stave úverov v domácnostiach, pri úveroch spotrebiteľských a ostatných od 1 do 5 rokov predstavuje v decembri 2010 - 12,89 % a pri nových úveroch je úroková sadzba 11,10 %. Aj za predpokladu, že by žalobca požadoval 100 % navýšenie, napríklad kvôli tomu, že nebolo poskytnuté zabezpečenie a že úver bol poskytnutý ihneď, tak zo sumy 1.500,- € pri dvojnásobnej úrokovej sadzbe a dobe splácania 42 mesiacov by žalovaná nezaplatila takú sumu, ako žalobca v konaní požaduje, avšak oveľa nižšiu.

Keďže nikto, ani súd nemôže, ani nie je jeho úlohou nahrádzať kontraktačný proces a určiť presnú úrokovú mieru aká by prípadne medzi stranami bola v rámci udržateľných úrokov dohodnutá a výška zmluvného úroku ďaleko prevyšuje akceptovateľnú výšku, súd túto časť zmluvy o úvere, t.j. dohodu o výške úroku vyhodnotil ako v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť tejto časti dojednania.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, elementárnej slušnosti a tolerance a morálneho charakteru konajúcich.

V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty, a ktorý peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok NS SR z 26.4.2012 - 5Cdo 26/2011).

V súlade s dobrými mravmi je taká výška úroku, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi podľa súdnej praxe je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky, čo odporuje dobrým mravom.

Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Nemecký BGH (Spolkový súdny dvor) vo svojom rozsudku z 13.3.1990 (AZ: XI ZR 252/89) vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov (12 percent) oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za

nemravný (v rozpore s ustanovením §138 BGB odsek 2 = občianskoprávna úžera) a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi.

Z rakúskej a švajčiarskej judikatúry:

K § 879 ABGB <http://www.jusline.at/879_ABGB.html> ods.2 č.4

Predovšetkým sú neplatné nasledovné zmluvy,

ak niekto využije (pozn. prekl. v zmysle vykoristiť) ľahkomyseľnosť, stav núdze, slabomyseľnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere.

4Ob505/64 - Úžera spôsobuje neplatnosť celej zmluvy, nie len jej zakázanej časti.

3Ob592/77 - Znak skutkovej podstaty vykorisťovania predpokladá, že úžerník využije k svojmu obohateniu situáciu, ktorú nemusel sám spôsobiť, o ktorej však vedel alebo musel vedieť rovnako ako o pomere plnenia a protiplnenia.

Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (rozs. NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozs. KS v Prešove 3Co 3/2011).

Ústavný súd SR v náleze z 28. februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierke zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 OZ okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods. 1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj pri zákonom zákaze) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnom úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

V zmluve bola teda dojednaná úroková miera vo výške 70,01 % resp. 76,21 % ročne, pričom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy pri úveroch poskytnutých bankami domácnostiam, predstavovala v priemere okolo 11,10 - 12,89 % ročne. Už len samotná skutočnosť, že cena úveru je niekoľkonásobne vyššia je zarážajúce a odôvodňujúce zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžeru a vadnosti právneho úkonu, úrok vo výške cca 70-76% ročne podstatnou a absolútne neprimeranou mierou prekračuje horný limit obvyklej úrokovej miery. Žalobca si uplatnil úroky vo viac ako 5-násobnej výške, ako poskytovali banky v rovnakom období, čiže prekročil obvyklé úroky poskytované bankami. Dohodnuté úroky sú odplatom za používanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu.

Nový úver za vysokú cenu je síce vnímaný zo strany klienta ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je klient vo finančnej tiesni a berie úver, ide na jeho strane o prirodzený postup v zmysle „potrebujem, dávajú, a preto beriem“, tak zo strany dodávateľa ide o postup bez odbornej starostlivosti, ktorý civilistika zohľadňuje pri vyhodnocovaní vadnosti právneho úkonu. Veriteľ musí počítať s následkami pri podcenení bonity dlžníka resp. ako tomuto bolo v tomto prípade, kedy žalobca sa spolieha na pravdivosť údajov o výške mesačnej mzdy uvedených žiadateľom. I v tomto je potrebné vidieť podnikateľské riziko, ktoré si sám veriteľ na seba poskytnutím pôžičiek elektronicky na diaľku vlastne berie. Avšak uvedené nemožno presúvať na ťarchu daného klienta vo forme vysokého a absolútne neprimeraného úroku či tzv. odplaty.

Vzhľadom na vyššie citované odôvodnenie súd považuje dohodnutie vyššie uvedenej úrokovej sadzby % pri úvere, ktorý mal byť poskytnutý v rozsahu 1.500,- € na obdobie 42 mesiacov za neprímerané, úžernícke, v rozpore s dobrými mravmi a teda v konečnom dôsledku za neplatné.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a nedostatku danej zmluvy súd za použitia § 4 ods. 3 zákona mal za to, že keďže zmluva neobsahuje potrebné náležitosti, resp. tieto náležitosti sú uvedené neurčito a nezrozumiteľne, resp. neplatne a v rozpore s dobrými mravmi, s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považoval zmluvu za neplatnú. Následne z tejto skutočnosti súd pri rozhodovaní o veci aj vychádzal.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Zo spôsobu vymedzenia predmetu samotného hlavného plnenia (výška požičanej sumy, úrok z úveru, či RPMN) nie je teda vôbec zrejmé 1) čo (aká suma) a 2) za akých podmienok bol tento úver v skutočnosti dojednaný. Hlavný záväzok i jeho súčasti uvedené či už v zmluve samotnej ako aj v oznámení veriteľa zo dňa 10.12.2010 sú nejasné, nezrozumiteľné a zmätočné a preto je celá úverová zmluva neplatná.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a úvahy, súd z dôvodu, že zmluva je pre svoju zmätočnosť a neurčitosť a v rámci nej aj zmluvné úroky pre rozpor dobrými mravmi neplatná, súd právne uzatvoril, že nastupuje inštitút vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor na iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením s právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd mal za preukázané, že žalovanému v 1/ rade mal byť poskytnutý úver vo výške 1.500,- €, čo žalobca však nepreukázal, pretože z karty klienta je evidentné, že žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške iba 1.284,25 €, pričom tento na daný úver učinila úhrady vo výške 1.498,56 €.

Súd neprihliadal na účtovanie jednotlivých splátok tak, ako to učinil žalobca s poukazom na vyššie uvedený právny záver, že zmluva je neplatná. Preto súd následne porovnal sumu odčerpanú, sumu splatenú, kedy mal za to, že žalovaná dokonca splatila sumu vyššiu než odčerpala zo strany žalobcu a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V konaní bola žalovaná v celom rozsahu úspešná, avšak žiadne trovy tejto nevznikli a tieto si ani neuplatnila, a preto súd o jej trovách s poukazom na § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. nerozhodoval.

V konaní bol v celom rozsahu neúspešný žalobca, kedy si uplatnil právo na náhradu trov konania, avšak vzhľadom na jeho neúspešnosť súd o jeho trovách rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Podľa § 151 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku, o trovách štátu súd rozhodne aj bez návrhu.

Podľa Položky 21 Prílohy súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis za registra trestov, za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, na predloženie ktorých bol účastník márne vyzvaný, za každú stranu prvopisu 0,50 eura.

Súd zároveň zaviazal neúspešného žalobcu na zaplatenie trov štátu vo výške 11 € spočívajúcich vo vyhotovení 22 strán fotokópií návrhu s prílohami, na ktorých predloženie bol márne vyzvaný v zmysle vyššie uvedenej položky zákona o súdnych poplatkoch (t.j. 22 x 0,50 € = 11 €).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, v 3 písomných vyhotoveniach.

V zmysle § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V zmysle § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.